

▶ 6 Enero, 2019

Les exposicions de l'any

Imatges que ens parlen de l'obra de Christian Marclay, Berenice Abbott, Bartolomé Bermejo, Gabriel Cualladó i Max Beckmann ■ ARXIU

El nou any expositiu de Barcelona ve carregat de grans noms de l'art de tots els temps, des dels medievals fins als contemporanis, i amb molta fotografia

De Bermejo a Viola

Maria Palau
BARCELONA

Bartolomé Bermejo, el millor pintor hispà del segle XV, obrirà, aquest hivern, el nou any d'exposicions de Barcelona al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). I Bill Viola, primera espasa de l'art actual, el tancarà, la tardor vinent, a La Pedrera. Dues presències lluminoses en un cicle artístic que promet ser intens, amb mostres d'altres figures de referència —com ara Christian Marclay al Museu d'Art Contemporani de

Barcelona (Macba) i Max Beckmann a Caixaforum— i diverses propostes valentes per a un públic exigent, com ara la que el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCCB) farà a *Quàntica*. A la cerca de *l'invisible*, un creuament de ciència, filosofia i art, a partir del 9 d'abril.

El virtuosisme de Bermejo arribarà al Palau Nacional el 15 de febrer després de la seva brillant estrena al Museu del Prado. És la primera vegada que s'ha aconseguit reunir la major part de la seva producció artística, dissemi-

nada per tot el món. El museu de capçalera de l'art català no pot començar millor la temporada, tot i que el que vindrà després tampoc és poca cosa. Al maig, es recuperarà una figura històrica de l'art català, Antoni Fabrès, oblidat del tot després d'una vida d'èxit. I al juliol, serà el torn d'un dels puntals de la fotografia del país, Oriol Maspons, de qui el MNAC conserva el fons sencer.

Tota la temporada té un fort perfum fotogràfic. I de nivell, gràcies al perfil de les institucions que apos-

ten fort per aquesta disciplina, fins no fa tant relegada. La seu barcelonina de la Fundació Mapfre és tota una garantia. Aquest febrer, a partir del dia 20, proposa Berenice Abbott, la càmera de la qual va captar la transformació de Nova York durant les dècades centrals del segle XX. I, al juny, agafarà el relleu Richard Learoyd, amb tècnica pròpia per concebre imatges úniques, sense opció de ser duplicades. La Mapfre acabarà el curs amb un projecte dedicat als mestres de la pintura al pastel: Degas, Manet, Mi-

ró... i de dones no sempre del tot reconegudes, com ara Mary Cassatt o Berthe Morisot.

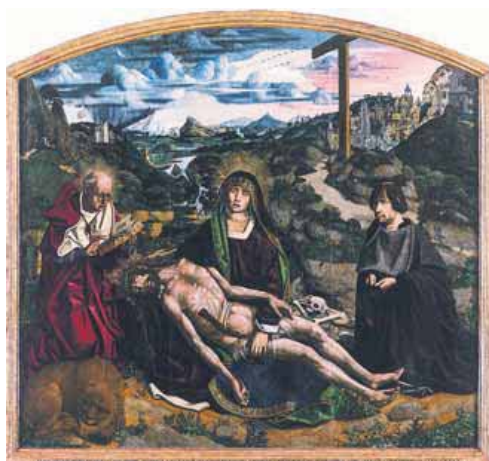
Maspons al MNAC i Gabriel Cualladó, un altre renovador de la fotografia de la postguerra, a La Pedrera, a partir del 14 de març. L'icònic edifici de Gaudí del passeig de Gràcia és sempre sensible amb el món de la imatge, i aquesta temporada, a més, ho farà aliat amb el pioner del videoart, Bill Viola, que a l'octubre presentarà una selecció d'obres representatives de tota la seva celebrada trajectòria.

I més fotografia. A la Fundació Foto Colectania, a finals de març, Laia Abril descobrirà la seva investigació sobre la tragèdia dels avortaments clandestins. A la tardor, l'equipament del passeig de Picaso farà lluir el treball dels millors fotògrafs —Alberto García-Alix, Ouka Leele, Pablo Pérez Mínguez i Miguel Trillo— que van xuclar l'essència de la *movida* madrilenya.

Més fotografia? Doncs sí, a La Virreina Centre de la Imatge, amb continguts remarcables com ens té acostumats els darrers

► 6 Enero, 2019

temps. A partir del 22 de març, August Sander, mite alemany de la fotografia dels anys vint, i Maria Maria Acha-Kutscher, amb el seu arxiu que posa les dones en el lloc que la història els ha negat. A la tardor, La Virreina donarà veu a Barbara Hammer, pionera del cinema experimental i *queer*, i reivindicarà la tasca d'una sala barcelonina pionera en la defensa del mitjà fotogràfic, l'Aixalà. L'espai de la Rambla arrencarà la temporada el 8 de febrer amb una mostra del llegat intel·lectual de l'arquitecte Ignasi de Solà-Morales, el responsable de la reconstrucció del Liceu.

L'arquitectura també serà matèria de treball a la Fundació Miró, a través dels dibuixos de l'italobrasiler Lina Bo Bardi (a partir del 15 de febrer). A la Fundació Tàpies, serà la fotògrafa i cineasta anglesa establerta a Barcelona Hannah Collins qui penetrarà, al juny, en els secrets de l'arquitectura so-

cial de l'egipci Hassan Fathy. Abans, al març, la Tàpies rebrà el cineasta Albert Serra i el seu *Roisoleil* aferrat a l'agonia de Lluís XIV. Per cert, Serra també ocuparà un espai expositiu al museu Reina Sofia de Madrid, al febrer.

Tàpies, Miró i Picasso repartiran nou joc als seus museus monogràfics. A la tardor, Tàpies serà abordat en clau teatral, tot rememorant les cinc escenografies que va dissenyar entre el 1960 i el 1980 i un projecte d'òpera fallit per al Liceu del 1992. A l'estiu, Miró dialogarà amb el seu estimat Gaudí. I, també en el tram final de l'any, Picasso es retrobarà amb Paul Éluard, el seu amic de l'ànima a partir dels anys trenta, fins que el poeta va morir, el 1952, fet que el va deixar trasbalsat. Al Museu Picasso, a partir del 7 de juny, es congregaran tots els fotògrafs que el geni malagueny va deixar entrar en la seva intimitat creativa. Més fotografia, sí.

I més noms de pes: Max Beckmann, pintor alemany que l'ascens del nazisme va expulsar. Beckmann va fer del seu exili una colpidora reflexió sobre el lloc de l'home en un món hostil. Un grandios artista rar de veure als nostres museus, i d'aquí

Marclay al Macba, Maspons al MNAC, Plensa a Montserrat i Beckmann a Caixaforum

també l'interès que pren l'exposició que li obrirà el 21 de febrer Caixaforum. Al centre cultural de l'entitat financera, la primavera vindrà carregada d'antiguitats: gràcies a l'acord amb el British Museum de Londres, es podrà veure a la capital catalana un espectacular desplegament d'objectes de luxe de

les cultures de l'antic Pròxim Orient. A l'estiu, Caixaforum evocarà el moment de les avantguardes històriques de la primera meitat del segle XX amb la complicitat dels fons de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM).

Al Macba es guarden al-

El Tàpies teatral, el Miró que mira Gaudí i el Picasso que estima Éluard, als seus museus

lunes sorpreses del seu programa del 2019, però l'anunci de l'exposició de Christian Marclay (a partir de l'11 d'abril) marcarà en positiu l'any. La mostra repassarà tota la seva carrera i inclourà algunes de les seves peces més recents. Marclay, autor d'una de les obres mestres de l'art contemporani, *El*

relojete, pel·lícula que dura 24 hores, explora en els seus treballs multidisciplinaris la relació entre el so i la imatge. Una qüestió que també abordarà l'exposició col·lectiva *Sound lines* de la Fundació Miró, a la tardor, en un passeig per l'art de tot el segle XX.

Al museu de la plaça dels Àngels, hi ha aquests dies més moviment de visitants del que és habitual. L'exposició de Jaume Plensa està sent, com era previsible, un èxit de públic. El fenomen Plensa es traslladarà, a principi de maig, a Montserrat. L'artista instal·larà a l'atri de la basílica de Santa Maria una escultura, un dels seus caps infantils, en aquest cas, d'una nena que es diu Anna i que fa quatre per quatre metres. En principi, residirà a la muntanya sagrada fins al novembre. A més, Plensa farà lluir al Museu de Montserrat un conjunt de dibuixos i d'obra gràfica.

Alguns, amb força raó, trobaran a faltar una ma-

jor presència d'artistes catalans actuals en les programacions dels museus. A Jordi Alcaraz li farà confiança el Museu de Montserrat, al juny; i a Nora Ancarola, a l'estiu, i a Daniela Ortiz, a la tardor, La Virreina. A aquests crítics sempre els quedaran els espais de la Fundació Vila Casas, incondicionals de l'art del país. Jordi Fulla, Jaume Xifra i Lúcia Masllorens aniran desfilit al llarg de la temporada de Can Framis i Volart. La proposta més ambiciosa és la que es dedicarà, a partir del dia 24 d'aquest mes, a Josep Guinovart, una antològica que clourà la commemoració del seu aniversari de la seva mort.

Per als amants del disseny, el museu de la plaça de les Glòries prepara, per a l'octubre, una retrospectiva del vienès Victor Papanek —un altre talent que va haver d'emigrar d'Europa després de l'assalt al poder de Hitler—, ment lúcida dels valors socials del disseny. ■